

ALGORITMICKÉ RIEŠENIA ŤAŽKÝCH PROBLÉMOV

DOMÁCA ÚLOHA 3

Autor: Marián Kravec

Úloha 1 - Random permutations

a)

Ukážeme to induktívne.

Najprv ako bázu indukcie budeme mať zoznam dĺžky 1. Pre takýto zoznam existuje iba jedna permutácia čo je samotný pôvodný zoznam a keďže náš algoritmus začína prehadzovať od druhej pozície na tomto zozname nikdy nič nezmení, takže spĺňa, že vytvorí všetky permutácie (jednu) s rovnakou pravdepodobnosťou (keďže obe pozície s ktorými vymenil).

Pre istotu ešte ako bázu použijeme zoznam dĺžky 2. V tomto zozname spraví náš algoritmus iba jednu zmenu a to, že druhý člen zoznamu vymení s buď sám sebou alebo prvým (obe s rovnakou pravdepodobnosťou) čím vytvorí 2 permutácie čo je $2!$ čím spĺňa, že vytvorí všetky permutácie s rovnakou pravdepodobnosťou.

Teraz uvažujme, že náš vlastnosti nášho algoritmu platia pre všetky zoznamy dĺžky $k < n$.

Chceme ukázať, že platia aj pre zoznam dĺžky n . Vieme, že po $n-1$ krokoch náš algoritmus vytvorí jednu z $(n-1)!$ permutácií s rovnakou pravdepodobnosťou (indukčný predpoklad) ktorú označíme $p_{n-1} = \frac{1}{(n-1)!}$. V poslednom kroku vymení posledný člen s niektorým z n členov (všetky výmeny majú rovnakú pravdepodobnosť). Čiže nakoniec dostaneme jeden z $n!$ zoznamov kde každý vznikol s pravdepodobnosťou $p_{n-1} \frac{1}{n} = \frac{1}{(n-1)!} \frac{1}{n} = \frac{1}{n!}$ (keďže doterajšie pravdepodobnosti boli všetky rovnaké a pravdepodobnosť poslednej výmeny je rovnomerná). Teraz už iba potrebujeme ukázať, že tento posledný krok nemôže vytvoriť dva rovnaké zoznamy. To dokážeme sporom.

Uvažujem, že po poslednom kroku máme 2 zoznamy $A = [a_1, \dots, a_n]$ a $B = [b_1, \dots, b_n]$ ktoré sú rovnaké, čiže platí $\forall 1 \leq i \leq n, a_i = b_i$, ale pred týmto krokom to boli dve rôzne permutácie $(n-1)$ prvkov.

Bez ujmy na všeobecnosti uvažujme, že v poslednom kroku vymenil algoritmus a_i s a_n a b_j s b_n , keďže na konci bola na n -tej pozícii tá istá hodnota muselo pred výmenou platiť $a_i = b_j$ a keďže na konci bola hodnota n na rovnakej pozícii (vždy je inicializovaná na n -tej pozícii a predchádzajúce kroky ju nevedia posunúť) tak musí platiť $i = j$, takže pred poslednou výmenou platilo $a_i = b_i$ a keďže okrem tejto pozície posledný krok nezmenil žiadnu inú a na konci platilo $\forall 1 \leq k \leq n, a_k = b_k$. Tak pred týmto krokom muselo platiť $\forall 1 \leq k \leq n-1, k \neq i, a_k = b_k$ a keďže platí aj $a_i = b_i$ tak pred posledným krokom boli zoznamy A a B rovnaké čo je v spore s predpokladom, že ide o dve rôzne permutácie.

Čiže sme ukázali, že po poslednom kroku budeme mať jednu z $n!$ rôznych permutácií každú s rovnakou pravdepodobnosťou, čo je to čo sme chceli ukázať. \square

b)

Keďže vieme generovať iba po jednom bite, vygenerujeme naše číslo binárne. Algoritmus na začiatok vypočíta rozdiel $b - a$ aby zistil koľko čísel existuje medzi dvomi vstupnými číslami. Následne vygeneruje $\lceil \log(b - a) \rceil$ bitov, čím s rovnakou pravdepodobnosťou vygeneruje číslo z intervalu $[0, \dots, 2^{\lceil \log(b-a) \rceil}]$ (keďže každé číslo má unikátny binárny zápis a každý postupnosť bitov má rovnakú pravdepodobnosť vygeneruje všetky s rovnakou pravdepodobnosťou). A výsledné číslo pripočíta k a . Nakoniec skontroluje či je vygenerované číslo menšie nanajvýš rovné b , ak nie tak proces generovania zopakuje inak výsledné číslo vráti.

Generovanie jedného čísla je generovanie $\lceil \log(b - a + 1) \rceil$ bitov, to vieme zhora ohraničiť pomocou $\log(n)$ (n je najvyšší rozdiel ktorý dostaneme) bitov. Čiže zložitosť generovanie jedného čísla je $O(\log(n))$. Avšak vždy môže nastať, že číslo je väčšie ako b a generovanie musíme zopakovať. Preto celková zložitosť môže byť až $O(k * \log(n))$ kde k je počet opakovaní generovania čísla, čo môže byť teoreticky nekonečno.

Teraz odhadnúť strednú hodnotu tejto zložitosti.

Najprv zistíme, aká je pravdepodobnosť, že číslo bude väčšie ako b , keďže vieme, že vygeneruje rovnomerne celé číslo medzi 0 a $2^{\lceil \log(b-a) \rceil}$ stačí nám zistiť aký zlomok z týchto čísel je väčších ako $b - a$, pričom $b - a$ vieme zapísať aj ako $b - a = 2^{\log(b-a)}$.

Keďže generujeme prirodzené čísla od nuly tak pravdepodobnosť, že vygenerované číslo je väčšie ako x je $1 - \frac{x}{\text{maximálne vygenerované číslo}}$. Čiže v našom prípade:

$$\begin{aligned} P(g > 2^{\log(b-a)}) &= 1 - \frac{2^{\log(b-a)}}{2^{\lceil \log(b-a) \rceil} - 1} < \\ &< 1 - \frac{2^{\log(b-a)}}{2^{\lceil \log(b-a) \rceil}} = \\ &= 1 - 2^{\log(b-a) - \lceil \log(b-a+1) \rceil} \leq \\ &\leq 1 - 2^{\log(b-a) - (\log(b-a) + 1)} = \\ &= 1 - 2^{\log(b-a) - \log(b-a) - 1} = \\ &= 1 - 2^{-1} \\ &= \frac{1}{2} \end{aligned}$$

Takže vidíme, že pravdepodobnosť, že budeme musieť generovať číslo znovu je menšia ako $\frac{1}{2}$, teraz môžeme počítat strednú hodnotu časovej zložitosti:

$$\begin{aligned}
 E(ALG(n)) &= \sum_{k=1}^{\infty} \log(n) \frac{k}{2^k} \\
 &\quad (\log(n)\text{-čas generovania,} \\
 &\quad k\text{-počet opakovaní,} \\
 &\quad \frac{1}{2^k}\text{-pravdepodobnosť } k \text{ opakovaní}) \\
 &= \log(n) \sum_{k=1}^{\infty} \frac{k}{2^k} \\
 &\quad (\text{sumu si prepíšeme, ZDROJ}) \\
 &= \log(n) \lim_{k \rightarrow \infty} \frac{2^{k+1} - n - 2}{2^k} \\
 &= 2\log(n)
 \end{aligned}$$

Čiže vidíme, že v strednej hodnote algoritmus potrebuje $2\log(n)$ krokov, čiže logaritmický čas. Avšak úplne najhoršom prípade algoritmus nikdy neskončí.

Algoritmus by mohol vyzerat asi takto:

```

# vypocet poctu generovanych bitov
n = b-a
k = ceil(log(n))

# inicialny vystup abi zacal cyklus
# (da sa to riesit aj pouzitim "do while" namiesto takejto inicializacie)
vystup = b+1

# opakovanie kym vystupne cislo nesplna, ze patri do pozadovaneho intervalu
while vystup >= b:
    # anulovanie generovaneho cisla
    generovane = 0

    #generovanie cisla
    for i in range(k):

        # vygenerovanie nahodneho bitu
        bit = gen_bit()

        #pridanie bitu na koniec cisla
        generovane = generovane*2+bit

    # vypocet vystupneho cisla
    vystup = a + generovane

# vratenie vystupu
return vystup

```